

asiatiske lande den 5. oktober 1962 et resolutionsforslag, hvis hastende karakter de understregede. Heri krævedes (dette ord erstattedes senere af „opfordredes til“) øjeblikkelig løsladelse af den nævnte gruppe personer og alle andre nationale ledere samt øjeblikkelig ophævelse af forbudet mod ZAPU.

Dette forslag blev vedtaget efter en debat om procedurespørgsmål med 68 stemmer for (heriblandt de nordiske lande, idet dog Islands repræsentant var fraværende), 2 imod (Portugal og Sydafrika), medens 12 afstod (heriblandt De forenede Stater, Canada, Australien og New Zealand). Den britiske repræsentant deltog ikke i afstemningen. I plenarforsamlingen vedtoges resolutionen den 12. oktober 1962 med 84 stemmer for, 2 imod, medens 11 afstod. Afstemningsmønstrer var det samme som i udvalget. Såvel i udvalget som i plenarforsamlingen forlangte Mexico delafstemning om en passus i en præambuler paragraf, der lød på, at situationen i Syd-Rhodesia var en fare for Afrikas og hele verdens fred og sikkerhed. Sætningen vedtoges imidlertid. De nordiske lande undlod at stemme ved delafstemningen herom.

51 afro-asiatiske lande fremsatte et resolutionsforslag om Syd-Rhodesia. I revideret form gik dette ud på at bekræfte de tidligere resolutioner om dette område. Forfatningen af 1961 betegnedes som uegnet, og Storbritannien opfordredes til øjeblikkeligt at suspendere den og aflyse de forberedte valg, indkalde til en forfatningskonference og gennemføre almindelig valgret. I forslaget oprindelige tekst anmodedes endvidere generalsekretæren om i samråd med Storbritannien at træffe foranstaltninger til, at de omhandlede resolutioner kunne gennemføres. Efter at dette afsnit foranlediget af et ændringsforslag stillet af Brasilien, var blevet omdigeret af de 51 sponsorer, lød det på, at generalsekretæren skulle medvirke til forligsforhandlinger mellem befolkningsgrupperne i Syd-Rhodesia og indlede drøftelser med Storbritannien med henblik på gennemførelse af resolutionerne om Syd-Rhodesia, samt afgive en beretning i sagen til 17. samling, der fortsat skulle have dette punkt på sin dagsorden.

Resolutionsudkastet vedtoges den 31. oktober 1962 ved navneopråb med 81

stemmer for, (deriblandt Norge), 2 imod (Portugal og Sydafrika), medens 17 lande (deriblandt Danmark, Finland og Sverige) afstod.

Plenarforsamlingen bekræftede samme dag resolutionen med 81 stemmer for, 2 imod, medens 19 afstod. Samtlige delelegationer stemte som i 4. udvalg. De to yderligere „abstentions“ hidrørte fra Island og Luxembourg, som ikke havde deltaget i udvalgmødet. Hverken i 4. udvalg eller i plenarforsamlingen deltog Storbritannien i afstemningen.

Spørgsmålet blev i henhold til resolutionens bestemmelser optaget til behandling på plenarforsamlingen igen, hvilket skete på samlingens sidste dag. Fra generalsekretæren forelå en beretning om en brevveksling med den britiske regering, der havde henvist til, at der i Syd-Rhodesia var dannet en ny regering (Winston Field), og at Storbritannien ikke havde haft lejlighed til endnu at berøre sagen overfor denne, men at nævnte regeringsdannelse i øvrigt ikke ændrede noget ved de forfatningsmæssige forbindelser mellem de to landes regeringer. Beretningen blev taget til efterretning af plenarforsamlingen.

Debatten.

Under den almindelige debat i udvalget fremkom ikke afgørende nyt. Bemærkelsesværdigt var det, at Storbritannien trods sit oprindelige standpunkt om ikke at ville deltage i sagens behandling på grund af FN's manglende kompetence alligevel fremkom med en længere redegørelse.

Efter en indledende kritik af den anvendte procedure i forbindelse med afhøringen af petitioners, gav Storbritanniens repræsentant (Godber) således en detaljeret redegørelse for de konstitutionelle forhold, som bevirkede, at Storbritannien ikke havde kompetence til at skride ind i Syd-Rhodesias indre forhold. Over for den fra afro-asiatisk side hyppigt fremførte betragtning, at Syd-Rhodesia, uanset hvad Storbritannien hævdede, ikke er selvstyrende, gjorde den britiske repræsentant gældende, at der ved plenarforsamlingsresolutioner ikke kunne tildeles et territorium en anden status end den, det faktisk havde. Han fremhævede, at der i de senere år kunne konstateres en